2024/2354

10.10.2024

# EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOON (EL) 2024/2354,

## 11. aprill 2024,

## Euroopa Liidu ametite 2022. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise ning tulemuste, finantsjuhtimise ja kontrolli kohta

EUROOPA PARLAMENT,

— võttes arvesse oma otsuseid Euroopa Liidu ametite 2022. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta,

— võttes arvesse komisjoni aruannet 2021. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsuse järelmeetmete kohta (COM(2023)0384),

— võttes arvesse kontrollikoja aastaaruannet ELi asutuste eelarveaasta 2022 kohta koos asutuste vastustega, ([1])

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrust (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012), ([2]) eriti selle artikleid 68 ja 70,

— võttes arvesse komisjoni 18. detsembri 2018. aasta delegeeritud määrust (EL) 2019/715 raamfinantsmääruse kohta asutustele, mis on asutatud Euroopa Liidu toimimise lepingu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu alusel ning millele osutatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artiklis 70, ([3]) eriti selle artiklit 105,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 100 ja V lisa,

— võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamusi,

— võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A9-0118/2024),

A. arvestades, et käesolev resolutsioon sisaldab iga määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikli 70 kohase ameti kohta horisontaalseid tähelepanekuid, mis on lisatud eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsustele vastavalt määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artiklile 262 ja Euroopa Parlamendi kodukorra V lisa artiklile 3;

B. arvestades, et käesolev resolutsioon sisaldab ka horisontaalseid tähelepanekuid Euratomi Tarneagentuuri kohta, mis on lisatud eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsusele vastavalt määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artiklile 262 ja Euroopa Parlamendi kodukorra V lisa artiklile 3;

C. arvestades, et liidu ametid peaksid eelkõige täitma selge Euroopa lisaväärtusega ülesandeid, mis peaksid olema korraldatud võimalikult optimaalselt, et vältida liidu maksumaksja huvides kattumisi;

D. arvestades, et eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse raames püüab eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutav institutsioon rõhutada, kui oluline on suurendada liidu institutsioonide demokraatlikku legitiimsust; arvestades, et see hõlmab läbipaistvuse ja aruandekohustuse suurendamist ning tulemuspõhise eelarvestamise ja personalijuhtimise hea tava rakendamist;

([1]) ELT C, C/2023/594, 27.10.2023.
([2]) ELT L 193, 30.7.2018, lk 1.
([3]) ELT L 122, 10.5.2019, lk 1.

1. märgib, et liidu 33 detsentraliseeritud asutuse 2022. aasta eelarve kulukohustuste assigneeringute maht kokku oli ligikaudu 3 471 000 000 eurot, mis on 8,2 % suurem kui 2021. aastal, ning maksete assigneeringute maht oli 3 035 000 000 eurot, s.o 1,78 % väiksem kui 2021. aastal; märgib ühtlasi, et maksete assigneeringute kogusummast (3 035 000 000 eurot) ligikaudu 2 781 000 000 eurot eraldati liidu üldeelarvest ja see moodustas 2022. aastal ametite vahenditest kokku 74,85 % (2021. aastal 77,27 %); märgib peale selle, et tasudest ja lõivudest ning osalevate riikide otsemaksetest laekus ligikaudu 935 000 000 eurot (28,23 % rohkem kui 2021. aastal);

2. märgib, et kõigi liidu detsentraliseeritud asutuste 2022. aasta lõplik kogueelarve (pärast paranduseelarveid) oli ligikaudu 16 % suurem kui 2021. aastal, samas kui inflatsioonimäär liidus ulatus 2022. aasta oktoobris 11,5 %-ni; märgib sellega seoses, et mõne ameti eelarve suurenemine 2022. aastal oli 2021. aastaga võrreldes märkimisväärne, olles rohkem kui 60 % (ENISA, eu-LISA, EFCA puhul), ligikaudu 30 % või rohkem (ELA, EEA, Frontexi puhul) ja üle 20 % (EUSPA, EUAA puhul);

3. märgib, et Euroopa Kontrollikoda (edaspidi „kontrollikoda“) jõudis oma aastaaruandes liidu asutuste eelarveaasta 2022 kohta (edaspidi „kontrollikoja aruanne“) järeldusele, et kontrollikoja audit ametite 31. detsembril 2022 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruannete kohta andis võrreldes eelmiste aastatega vähem positiivseid tulemusi, kusjuures õigusnormide vastaselt tehtud makseid põhjustasid endisel peamiselt puudused avaliku hanke menetlustes;

**Kontrollikoja tuvastatud peamised riskid**

4. võtab kontrollikoja aruande põhjal teadmiseks, et üldine ametite raamatupidamise aastaaruannete usaldusväärsusele on sarnaselt 2021. aastale üldiselt väike, sest raamatupidamise aastaaruannete koostamisel kasutatakse komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud raamatupidamiseeskirju, mis põhinevad rahvusvahelistel raamatupidamisstandarditel;

5. rõhutab, et kontrollikoja aruande kohaselt on ametite raamatupidamise aastaaruannete aluseks olevate tulude seaduslikkust ja korrektsust ohustav risk enamiku ametite üldiselt puhul väike ning see on sarnaselt 2021. aastaga keskmine vaid osaliselt isemajandavate ametite puhul, kus tasude ja muude tulude kogumise suhtes kohaldatakse erieeskirju;

6. märgib, et kontrollikoja hinnangul on ametite raamatupidamise aastaaruannete aluseks olevate maksete seaduslikkust ja korrektsust ohustav risk üldiselt keskmine, varieerudes konkreetsete eelarvejaotiste puhul väikesest kuni suureni; märgib, et kontrollikoja hinnangul on I jaotisega (personalikulud) seotud risk üldiselt väike, II jaotise (halduskulud) puhul peetakse seda keskmiseks ning III jaotise (tegevuskulud) puhul on see väike kuni suur, sõltuvalt asjaomasest ametist ja selle tegevuskulude laadist; juhib tähelepanu sellele, et kontrollikoja hinnangul on III jaotisega seotud risk sarnane II jaotise riskiga, kuid kuna III jaotises on summad palju suuremad, on mõju suurem;

7. märgib murega, et kontrollikoda peab riski usaldusväärsele finantsjuhtimisele viiendat aastat järjest keskmiseks ja see on seotud peamiselt avaliku hanke menetlustega, milles ei tagatud parimat võimalikku hinna ja kvaliteedi suhet; märgib lisaks, et avaliku sektori vahendeid tuleb alati mõjusalt kasutada, võttes arvesse maksumaksjate huve;

8. märgib, et risk eelarve haldamisele on kontrollikoja hinnangul väike, sest kontrollikoja audit näitas, et kulukohustustega seotud assigneeringute ülekandmise määr oli küll kõrge, kuid kontrollikoja hinnangul oli see põhjendatud tulenevalt tegevuse mitmeaastasest iseloomust või ametitest sõltumatutest asjaoludest; kutsub ameteid üles tugevdama oma eelarve haldamist ja finantsplaneerimist, kehtestades ambitsioonikad põhilised finantsalased tulemusnäitajad ning jälgides aktiivselt finants- ja eelarvetulemusi kogu aasta jooksul, et hoida ülekandmiste määr vastuvõetaval tasemel;

9. tuletab meelde, et 2020. aastal katsetas kontrollikoda mitme rakendusameti raamatupidamise aastaaruande auditi valdkonnas automatiseeritud auditimenetlusi; märgib, et 2021. aastal laiendas kontrollikoda selliste menetluste kasutamist kõigile ametitele, kuid detsentraliseeritud asutuste puhul kohaldas kontrollikoda kümmet menetlust, mis on seotud ainult palkadega; tunnustab kontrollikoja võetud kohustust laiendada digitaalse auditeerimistehnika kasutamist muudesse valdkondadesse ja kõigile ametitele; väljendab sellega seoses heameelt kontrollikoja 2022. aastal käivitatud katseprojekti üle digitaliseerida ametite avalike hangete auditeerimise aspekte; palub kontrollikoda hoida eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni selle katseprojekti tulemustega kursis;

10. väljendab heameelt asjaolu üle, et kontrollikoda on teatanud, et enamikul juhtudel (67 juhul 121 tähelepanekust, mille käsitlemist ei olnud 2021. aasta lõpuks lõpule viidud) on ametid võtnud eelmiste aastate auditite tähelepanekutega tegelemiseks parandusmeetmeid; märgib siiski murega, et eelmiste aastate tähelepanekute arv, mis jäid aasta lõpus avatuks, suurenes 48-lt 2021. aastal 54-le 2022. aastal; kutsub kõiki asjaomaseid ameteid üles tegema kindlaks vajalikud parandusmeetmed ja jätkama jõupingutusi kontrollikoja pooleliolevate või täitmata tähelepanekute suhtes järelmeetmete võtmiseks;

**Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine**

11. rõhutab rahuloluga, et kontrollikoja aruande kohaselt esitati kõigi ametite raamatupidamise aastaaruannete usaldusväärsuse kohta märkusteta auditiarvamus; märgib ühtlasi, et kontrollikoda esitas märkusteta arvamuse kõigi ametite raamatupidamise aastaaruannete aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta; märgib, et kontrollikoda esitas märkusteta arvamuse kõigi ametite raamatupidamise aastaaruannete aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta, välja arvatud nelja ameti puhul: Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskus (CdT), Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Amet (CEPOL), Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus (ECDC) ja Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA); märgib murega, et kontrollikoda esitas märkustega arvamused nõuetele mittevastavate kulude tõttu summas 1,3 miljonit eurot (CdT puhul), 4,26 miljonit eurot (CEPOLi puhul) ja 0,6 miljonit eurot (ECDC puhul), mistõttu kontrollikoda hindas nõuetele mittevastavate kulude kogusummaks 2,8 % kõigist 2022. aastal kasutada olnud maksete assigneeringutest, ja 17,8 miljonit eurot (eu-LISA puhul);

12. märgib, et seoses raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsusega avaldas kontrollikoda Euroopa Ravimiameti (EMA), Euroopa Liidu Raudteeameti (ERA), Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA), Euroopa Liidu Varjupaigaameti (EUAA), Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ameti (Eurojust), eu-LISA ning Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti (Frontex) puhul asjaolu rõhutava punkti; märgib, et EMA puhul oli asjaolu rõhutav punkt seotud poolelioleva küsimusega, mis hõlmab ameti endiste Londoni ruumide rendilepingut, mis kehtib kuni 2039. aastani, ilma et oleks ette nähtud ennetähtaegne lõpetamine, ja võimalikke kohustusi 31. detsembril 2022 hinnanguliselt 366 miljoni euro suuruses summas, ning nende ruumide allüürniku lõpliku emaettevõtja finantstulemuste ebakindlusega; on teadlik, et 11. jaanuaril 2024 korraldas Euroopa Parlamendi eelarvekomisjon ametiga arvamuste vahetuse seoses Londonis asuvate EMA endiste ruumide allüürile andmise lepingu võimaliku muudatusega; märgib, et ERA ja Eurojusti puhul oli asjaolu rõhutav punkt seotud uue eelarve-, raamatupidamis- ja finantssüsteemi SUMMA (komisjoni katseprojekt) rakendamisega; märgib, et EUAA puhul oli asjaolu rõhutav punkt seotud Venemaa Ukraina-vastase ebaseadusliku ja provotseerimata agressioonisõja mõjuga EUAA tegevusele; märgib, et eu-LISA puhul oli asjaolu rõhutav punkt seotud viivitustega riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi rakendamisel ja sellega seotud mõjuga eu-LISA toimingutele; märgib, et Frontexi puhul oli asjaolu rõhutav punkt seotud asjaoluga, et tema raamatupidamissüsteem oli teist aastat järjest valideerimata, ning ELi mittekuuluvate Schengeni ala riikide osamaksete ebaõige arvutamisega, millest tulenevalt maksid nad 2022. aastal Frontexi eelarvesse 3,2 miljonit eurot vähem, kui oleksid pidanud maksma; märgib, et ESMA puhul oli asjaolu rõhutav punkt seotud ühe kohtuasja tulemustega seotud ebakindlusega, ning kontrollikoja aruande kohaselt kehtib see punkt täielikult ka ESMA maksete seaduslikkuse ja korrektsuse suhtes;

13. võtab teadmiseks kontrollikoja korduva tähelepaneku, mis puudutab Schengeni lepinguga ühinenud riikide osamakseid ja mille kohaselt tekitavad lepingutes rakendatavad osamaksete arvutamise eri meetodid riski, et kõnealuseid rahalist osalust käsitlevaid lepinguid rakendatakse valesti; võtab kontrollikoja aruande põhjal teadmiseks kontrollikoja üleskutse EUAA-le ja Frontexile teha komisjoniga koostööd, et selgitada nende ametite eelarvetesse tehtavate Schengeni lepinguga ühinenud riikide osamaksete arvutamise õiguslikku alust, pidades vajaduse korral Schengeni lepinguga ühinenud riikidega sõlmitud lepingute üle uusi läbirääkimisi, et nende osamaksed kajastaks õigesti Schengeni lepinguga ühinenud riikide majanduse suurust võrreldes ELi majandusega; kutsub komisjoni sellega seoses üles käsitlema seda küsimust läbirääkimistel, mida hakatakse Schengeni lepinguga ühinenud riikidega pidama uute lepingute üle, mis hõlmavad Schengeni lepinguga ühinenud riikide osalemist EUAA ja Frontexi töös, et tagada lepingutes suurem selgus;

14. võtab 16 ameti puhul murega teadmiseks kontrollikoja tähelepaneku seoses eelarve haldamise eri aspektidega seotud puudustega, nagu assigneeringute ülekandmise liiga kõrge tase, hilinenud maksete liiga kõrge määr ja tasude/tuludega seotud küsimused; võtab eelkõige teadmiseks kontrollikoja tähelepaneku seoses struktuursete ja korduvate suurte ülekandmistega viie ameti puhul (ACER, EFCA, ELA, eu-LISA ja FRA); kordab oma nõudmist järgida eelarve aastasuse põhimõtet; kordab kontrollikoja soovitust, et asjaomased ametid peaksid veelgi parandama oma eelarve planeerimist ja eelarve täitmise tsükleid, et vältida liigseid viivitusi tööprogrammide või hankekavade rakendamisel; väljendab heameelt selle üle, et mitu ametit (nt ACER, eu-LISA ja FRA) on 2022. aastal algatanud tegevusi ja võtnud meetmeid oma eelarve planeerimise ja eelarve täitmise tsüklite parandamiseks;

15. tuletab siiski meelde, et teatavatel juhtudel on ülekandmiste kõrge tase tingitud ka ametite kontrolli alt väljas olevatest teguritest, nagu nende tegevuse laad, mis hõlmab mitmeaastaseid perioode, või vajadus kasutada töötajate vähesuse tõttu välistöövõtjaid ajavahemike jooksul, mis kestavad eelarveaastast kauem;

16. võtab kontrollikoja aruande põhjal teadmiseks tähelepaneku, et 2022. aastal lisas mitu ametit (nt ECDC ja Europol) toetusesaajatele tehtud maksetele ka hüvitamiseks esitatud kuludelt arvestatud käibemaksu, mis on vastuolus finantsmääruse artikli 186 lõikega 4, kuna kontrollikoja hinnangul olid toetusesaajad avaliku sektori asutused, kes tegutsesid avaliku sektori asutusena, mistõttu neil ei olnud õigust käibemaksu hüvitamisele; võtab teadmiseks asjaomaste ametite argumendid selle kohta, miks neil on selles küsimuses kontrollikojast erinev seisukoht; kordab kontrollikoja soovitust, et toetuste haldamisel peaksid ametid tagama kohaldatavate eeskirjade järgimise, eelkõige seoses käibemaksu tagastamisega toetusesaajatele, kes on avaliku sektori asutused; kutsub Euroopa Liidu asutuste võrgustikku (EUAN) üles looma ühise arusaama käibemaksu tagastamisest vastavalt finantsmäärusele;

17. tuletab meelde, kui oluline on alustada ja pidada komisjoni ja ametite vahel aktiivset dialoogi asjakohaste ressursside eraldamise ning nendele vastavate ametikohtade loetelude koostamise üle, pidades eelkõige silmas seda, mis palgaastmega ametikohti eraldatakse;

**Tulemuslikkus**

18. märgib, et kõik ametid kasutavad tulemuslikkuse mõõtmisel mitmesuguseid põhiliste tulemusnäitajate süsteeme, kavandatud väljundeid või strateegilisi eesmärke; rõhutab, et EUAN võiks aidata ametitel kasutada ühist põhiliste tulemusnäitajate süsteemi; märgib, et 15 ameti puhul ületas iga-aastase tööprogrammi täitmise määr 2022. aastal 95 %, samas kui 14 ameti puhul oli see alla 95 %; kordab, et kutsub kõiki ameteid üles andma eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile aru oma iga-aastase tööprogrammi täitmise määrast protsentides väljendatud konsolideeritud arvuna; väljendab heameelt põhiliste tulemusnäitajate üle, mille ametid on saavutanud, ja tõsiasja üle, et nad on juhtinud tähelepanu meetmetele, mis võivad nende töö tõhusust ja tulemuslikkust suurendada; kutsub ameteid siiski üles võtma teadmiseks näitajad, mida ei ole veel saavutatud või milles on maha jäädud; julgustab ameteid kasutama EUANi vahendeid, et parandada nende näitajate saavutamist;

19. võtab teadmiseks kõigi ametite saavutused ja edusammud 2022. aastal, mis oli Venemaa provotseerimata ja põhjendamatu Ukraina-vastase agressioonisõja esimene aasta; tunnustab sellega seoses ametite kiireid meetmeid erinevates valdkondades, nagu justiits- ja siseküsimused (nt EUAA, Frontex, Europol, FRA), finantssüsteemide järelevalve (nt ESMA), julgeolek ja kaitse (nt EASA) ning tööhõive, sotsiaalküsimused ja kaasatus (nt Eurofound), hoolimata probleemidest, mida põhjustasid mitte ainult ebaseaduslik sõda Ukrainas, vaid ka rekordiliselt kõrged inflatsioonimäärad kogu liidus ja energiakriis;

20. rõhutab liidu ametite väärtuslikku rolli liidu institutsioonide abistamises liidu poliitika kavandamisel ja rakendamisel, täites konkreetseid tehnilisi, teaduslikke ja juhtimisülesandeid, ning viies läbi tõenditel põhinevaid teadusuuringuid; kordab sellega seoses vajadust varustada ametid neile määratud ülesannetele vastaval tasemel piisava arvu töötajatega, kes töötavad stabiilsete töölepingute alusel ja kellele on ette nähtud piisavalt materiaalseid vahendeid; kordab seepärast vajadust tagada neile piisavad inim- ja rahalised ressursid, mis võimaldaksid neil rakendada oma tööprogramme ka tulevikus nii, et tegevused viiakse väga suurel määral lõpule;

21. rõhutab, kui tähtis roll on ELi justiits- ja siseküsimustega (JSK) tegelevatel ametitel, kuna need on liidu poliitika rakendamiseks hädavajalikud, ning kui tähtis on toetus, mida nad tagavad liidu institutsioonidele ja organitele ning liikmesriikidele põhiõiguste, turvalisuse ja õiguse valdkonnas, täites operatiiv-, analüütilisi, haldus- ja seireülesandeid; kordab seetõttu, et justiits- ja siseküsimustega tegelevatele asutustele tuleb tagada piisavad rahalised ja inimressursid;

22. tunnustab tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse valdkonnas tegutsevate ametite (Cedefop, Eurofound, EU-OSHA, ETF ja ELA) tehtud kvaliteetset tööd; tuletab meelde nende ametite konkreetseid volitusi ja nende juhtorganite spetsiifilist koosseisu, mis põhineb kolmepoolsuse põhimõttel ning hõlmab seega riikide ametiasutuste ja sotsiaalpartnerite esindajaid; tunnistab, et juhtorganid tagavad oma liikmete kaudu vajaliku kooskõla ametite töö ning sidusrühmade vajaduste ja prioriteetide vahel; võtab rahuloluga teadmiseks hübriidkoosolekute kasutuselevõtu ja kirjalike menetluste kasutamise, mis aitavad vähendada füüsiliste kohtumiste kulusid;

23. rõhutab, et ametid on kõige kvalifitseeritumad hindamaks vahendite kasutamist, et rakendada oma iga-aastaseid tööprogramme ja täita oma ülesandeid tulemuslikult; rõhutab, et ametid peavad tegema omavahel koostööd, et vahendeid õigesti jaotada; rõhutab, et ametitel on oluline roll õigete projektide toetamisel kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppe, Euroopa sotsiaalõiguste samba või liidu uue rände- ja varjupaigaleppega;

24. väljendab heameelt koostöö ja töö koordineerimise üle sama valdkonna ametite vahel, nagu Euroopa järelevalveasutused, justiits- ja siseküsimustega tegelevad asutused, tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse valdkonnas tegutsevad ametid ning teised, aga ka valdkondadevahelise koostöö üle eri poliitikavaldkondade ametite vahel;

25. võtab kontrollikoja aruande põhjal murelikult teadmiseks kahe ameti (EUAA ja EUSPA) avalikustatud teabe selle kohta, millist mõju avaldas nende tegevusele provotseerimata ja ebaõiglane agressioon Ukraina vastu; märgib sellega seoses Ukrainast pärit pagulasi vastu võtvate liikmesriikide suurenenud nõudlust abi järele ning Galileo satelliitide jaoks Venemaa Sojuzi kandurrakettide kasutamise katkemist;

**Tõhusus ja selle suurendamine**

26. kutsub ameteid üles jätkama sünergia arendamist (näiteks inimressursside, hangete, digitaliseerimise, hoonete haldamise, IT-teenuste ja küberjulgeoleku valdkonnas), samuti koostööd ja heade tavade vahetamist teiste liidu ametitega, et suurendada tõhusust, eelkõige võttes arvesse Ukraina sõja mõju ja inflatsioonipingeid; kutsub kõiki ameteid üles kehtestama süsteemi ja kriteeriumid ametite registreeritud tõhususe suurenemise ja/või kokkuhoiu objektiivseks ja detailseks jälgimiseks aastate lõikes seoses aja, personali, kasutatud energia jms-ga ning neist arengutest eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile aru andmiseks; kutsub kõiki ameteid üles koordineerima tegevust, sealhulgas EUANiga, et teha kindlaks ühine vahend, mis võimaldab sellisest tõhususe suurenemisest / kokkuhoiust võrreldaval viisil aru anda, ja seda vahendit kasutada;

27. toonitab EUANi olulist rolli sünergia arendamisel, sealhulgas aidates ametitel optimeerida oma eelarve kasutamist, koordineerides muu hulgas ühiseid hankemenetlusi, partnerlusi, prioriteetide ümberhindamist ja kulude vähendamist; tunnustab sellega seoses tööd, mida on teinud EUANi kümme temaatilist allvõrgustikku; tuletab lisaks meelde, et ühisalgatused ühendavad erinevaid vaatenurki, vähendavad jõupingutuste dubleerimist, edendavad õppimist ja tugevdavad osalejate vahelisi suhteid; julgustab EUANi tugevdama oma koordineerivat rolli ja pakkuma välja rohkem ühiseid vahendeid, mis võiksid ameteid aidata;

28. väljendab heameelt kontrollikoja horisontaalse auditi üle, milles analüüsiti, kuidas ametid reageerisid kliima- ja energiakriisidele ning kuidas nad oma kliima- ja energiatõhususe kohta aruandeid esitasid; võtab kontrollikoja aruande ja ametite vastuste põhjal parlamendi kirjalikele küsimustele teadmiseks, et 2022. aasta lõpus oli 10 ametit (2021. aastal 6 ametit) saanud EMASi (keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteem) sertifikaadi ja 22 ametil ei ole EMASi sertifikaati (neist 15 ameti puhul oli EMASi sertifitseerimise protsess pooleli); kutsub kõiki asjaomaseid ameteid üles kiirendama EMASi sertifikaadi saamise protsessi;

29. märgib tunnustavalt, et kõik ametid on võtnud erineval määral meetmeid, et vähendada oma keskkonnamõju ning anda positiivne panus kestlikku arengusse; tunnustab ameteid (nt ACER), kes on võtnud ametlikult vastu (ja viinud ellu) keskkonnasäästlikumaks muutmise tegevuskava; kordab oma soovitust, et kõik ametid võtaksid vastu mitmeaastased tegevuskavad, mis sisaldavad kohustusi seoses $CO_2$ heite vähendamisega, mida on võimalik saavutada muu hulgas kestlike hoonete ja tööruumide kasutamise, energiatarbimise optimeerimise, vähese $CO_2$ heitega reisimisviiside edendamise, hübriidtöömeetodite kasutamise ning kestlike toodete ja teenuste ostmise prioriseerimisega; kutsub kõiki ameteid üles võtma uute kontoriruumide otsimisel arvesse keskkonnaaspekte; rõhutab sellega seoses EUANi võimalikku rolli ametite abistamisel, koostades selleks sihtotstarbelise mitmeaastase tegevuskava;

30. väljendab heameelt selle üle, et 33 detsentraliseeritud asutusest 19 on rakendanud kava oma tegevuse energiatõhususe ja kliimaneutraalsuse parandamiseks; peab kontrollikoja aruande põhjal siiski kahetsusväärseks, et 33 detsentraliseeritud asutusest 14 ei ole veel rakendanud kava oma tegevuse energiatõhususe ja kliimaneutraalsuse parandamiseks; märgib, et 2022. aastal ei avaldanud ükski amet kestlikkusaruannet, kuid Cedefop, EIT ja Eurofound kavatsesid seda teha 2024. aastaks; kordab sellega seoses kontrollikoja soovitust ning nõuab tungivalt, et kõik ametid parandaksid oma kliimaneutraalsust ja energiatõhusust, koostades ajakohastatud tegevuskavad, milles nähakse ette selgelt määratletud ja kvantifitseeritud lähtealused ja eesmärgid $CO_2$ jalajälje ja energiatarbimise vähendamiseks, ning annaksid aru oma kliima-, energia- ja keskkonnatoime kohta, avaldades kestlikkus- või keskkonnaaruandeid;

31. tuletab meelde, kui oluline on suurendada ametite digitaliseerituse taset asutusesisese toimimise ja juhtimise seisukohast, ning menetluste digitaliseeritust, et minna üle paberivabadele protsessidele; märgib, et see positiivne areng mõjutab kulutõhusust; väljendab heameelt selle üle, et 2022. aastal tehti täiendavaid edusamme digitaliseerimise ning töövoogude ja menetluste optimeerimise alal, eelkõige personali- ja hankemenetluste valdkonnas; ergutab kõiki ameteid võtma vastu ja rakendama täiustatud kvalifitseeritud allkirja ja kvalifitseeritud e-allkirja tarkvara nii asutusesisestelt kui ka asutusevälistelt vastaspooltelt hanke- ja lepingudokumentidele kinnituste ja allkirjade saamiseks; palub EUANil toetada kõiki algatusi selle digitaliseerimisprotsessi kiirendamiseks ja hoida eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni jätkuvalt kursis digitaliseerimise küsimustes tehtud edusammudega;

32. kutsub komisjoni üles tagama ametite eksperditeadmiste parema kasutamise asjaomastes poliitikavaldkondades, näiteks seoses aruannete ja uuringute koostamise ning uurimistegevuse ja statistiliste uuringute läbiviimisega, mis võib võimaldada liidu eelarvevahendite tõhusamat kasutamist võrreldes alternatiivsete lahendustega; rõhutab sellega seoses tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse valdkonnas tegutsevate ametite kasutamata potentsiaali pakkuda spetsiaalset vajalikku teavet ning osutada sama kvaliteetseid teenuseid nagu väliskonsultandid, kui see on nende volitustega lubatud;

**Personalipoliitika**

33. märgib, et 2022. aastal töötas 33 detsentraliseeritud asutuses nende andmeil kokku 10 146 töötajat, sh ametnikud, ajutised teenistujad, lepingulised töötajad ja lähetatud riiklikud eksperdid, mida on 5,34 % rohkem kui 2021. aastal (2021. aastal oli vastav arv 9 631); võtab kontrollikoja aruande põhjal teadmiseks, et töötajate arvu suurenemine alates 2021. aastast tuleneb enamasti asjaolust, et uute ametite (nt ELA) loomine kestab ja uued ülesanded saanud ametite (EFCA, EUAA ja Frontex) arv suurenes; tunnustab ameteid (EIGE ja EUSPA), kelle ametikohtade loetelu täitmise määr oli 2022. aastal 100 %;

34. märgib, et 2022. aastal registreeriti 5 ametis läbipõlemisjuhtumeid (kokku 16) ja 19 ametis tegi mitu töötajat ületunde (2021. aastal 13 ametis); rõhutab, et kõiki läbipõlemisjuhtumeid ei registreerita ametlikult; märgib eelkõige, et suur hulk töötajaid on teinud ületunde EFSAs (81 % töötajatest) ja Eurofoundis (97 % töötajatest);

35. märgib murega, et 2022. aastal oli tööjõu voolavuse määr 33st ametist 15s üle 5 %, kusjuures neljas neist oli see üle 10 %; tunnustab ameteid (nt EBA) sihipäraste meetmete eest, mida nad võtsid suure töötajate voolavuse ärahoidmiseks; rõhutab, kui oluline on, et kõik ametid rakendaksid meetmeid talendijuhtimise ja talentide hoidmise parandamiseks; loodab, et EUAN on oma liikmesasutuste foorum heade tavade vahetamiseks ja võimaluse korral jõudude ühendamiseks selles küsimuses;

36. märgib, et liidu detsentraliseeritud asutuste töötajate geograafiline tasakaal järgib liikmesriikide rahvaarvu protsendina ELi 27 liikmesriigist täpsemalt kui komisjoni töötajate geograafiline tasakaal; peab kahetsusväärseks, et seitse liikmesriiki on alaesindatud, seitseteist liikmesriiki on üleesindatud ja kolme liikmesriigi esindatus on ligikaudu tasakaalus; tuletab meelde, et ametid peavad võtma konkreetseid meetmeid geograafilise tasakaalu parandamiseks; võtab 15. mail 2023. aastal avaldatud uuringu „The use of contract agents in decentralised agencies“ (Lepinguliste töötajate kasutamine detsentraliseeritud asutustes) (edaspidi „uuring“) põhjal teadmiseks, et lepinguliste töötajate ametikohtade rahaline atraktiivsus eri piirkondades võib mõjutada taotlejate geograafilist mitmekesisust;

37. rõhutab, et geograafiline tasakaal on endiselt probleem mitme ameti jaoks, mille töötajatest märkimisväärne osa on selle liikmesriigi kodanikud, kus ametid asuvad, nt BEREC (58 % Läti kodanikke), Cedefop (47 % Kreeka kodanikke), EFSA (49 % Itaalia kodanikke), EU-OSHA (46 % Hispaania kodanikke); võtab teadmiseks, et ametites kasutatakse tulemuspõhist valikumenetlust, kusjuures võrdsete tulemuste korral teeks ametid valiku alaesindatud kodakondsusega kandidaatide kasuks; kutsub ameteid üles võtma vajalikke meetmeid tasakaalustatud ja õiglase geograafilise esindatuse tagamiseks;

38. tunnistab, et talentide ligimeelitamine ja geograafiliselt mitmekesise tööjõu tagamine on seotud ametite individuaalsete eripäradega (nt asukoht, taristu, kooliharidus, poliitikavaldkond) ning väliste piiravate teguritega (nt konkurents erasektoriga, lühiajalistest lepingutest tulenev töökohtade ebakindlus, madalad paranduskoefitsiendid); võtab EUANi 2021. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise järelmeetmete aruande põhjal rahuloluga teadmiseks meetmed, mida EUAN on võtnud vähese atraktiivsuse probleemi lahendamiseks ja ametite töötajate esindatuse parandamiseks vanuse, soo ja geograafilise päritolu osas;

39. võtab murega teadmiseks kontrollikoja aruandes täheldatud puudused seoses liikmesriikide lähetatud ekspertide hüvitiste, praktikatoetuste ja värbamismenetlustega, ning märgib, et kontrollikoda tegi 8 tähelepanekut, millest kolm olid seotud õigusnormide vastaselt tehtud maksetega; kutsub asjaomaseid ameteid üles parandama oma eelkontrolle, et maksed tehtaks dokumentaalsete tõendite ja kehtivate eeskirjade alusel;

40. märgib, et võrreldes 2021. aastaga on sooline jaotus 2022. aastal veidi paranenud kõrgema ja keskastme juhtkonna tasandil, kus mehi oli 66,59 % ja naisi 33,41 % (2021. aastal vastavalt 68 % ja 32 %) ning haldusnõukogu liikmete hulgas, kus mehi oli 60,33 % ja naisi 39,67 % (2021. aastal vastavalt 62 % ja 38 %); märgib, et teatatud sooline tasakaal kõigi töötajate hulgas kokku halvenes, kusjuures mehi oli 54,26 % ja naisi 46,74 % (2021. aastal vastavalt 50,3 % ja 49,7 %); kutsub ameteid üles tegema tööd selle nimel, et soolist tasakaalu kõrgemas juhtkonnas veelgi parandada; kordab komisjonile ja liikmesriikidele esitatud üleskutset järgida juhtkonna või juhatuse liikmete esitamisel ja ametisse nimetamisel soolist tasakaalu; tuletab meelde, et ametid soovivad viia soolise koosseisu kooskõlla komisjoniga, et 2024. aasta lõpuks oleks kõigil juhtimistasanditel saavutatud 50 % sooline tasakaal;

41. märgib, et kõik ametid on võtnud meetmeid, et parandada töötajate heaolu tööl ning töö- ja eraelu tasakaalu; märgib, et selliste meetmete arv ja mõju on eri ametites väga erinev ning ametite vahel puudub ühtne tugiraamistik; kutsub EUANi sellega seoses üles koordineerima jõupingutusi ühtse tugiraamistiku väljaarendamiseks; märgib rahuloluga, et valdav enamik ameteid on kehtestanud puuetega inimeste integreerimise meetmed, mis ulatuvad füüsilistest kohandustest, nagu hoonetele ratastooliga juurdepääsu võimaldamine ja kaldteede paigaldamine peamistesse juurdepääsupunktidesse, kuni töötajate töökohtade kohandamise, puuetega töötajate konkreetse töökorralduse ja individuaalsetel vajadustel põhinevate eriseadmete pakkumiseni; väljendab lisaks heameelt muude meetmete üle, mis hõlmavad kaasavate tavade integreerimist personalipoliitikasse, näiteks puuetega kandidaatide kandideerimise julgustamine, selle tagamine, et värbamismenetlused ei ole puude korral diskrimineerivad, personalitöötajatele ja valikukomisjonidele mitmekesisuse ja kaasamise küsimustes koolituse pakkumine ning suuniste andmine alateadlike eelarvamuste avastamiseks ja nende vastu võitlemiseks; kutsub suurema eelarvega ameteid üles kajastama oma investeeringuid puuetega inimeste integreerimise meetmetesse ning töötajate tööheaolu ning töö- ja eraelu tasakaalu parandamisse;

42. märgib, et 17 ametit on juba vastu võtnud mitmekesisuse ja kaasamise harta, mille kiitis heaks mitmekesisuse ja kaasamisega seotud küsimustele pühendatud töörühm; kutsub ülejäänud ameteid üles seda hartat viivitamata vastu võtma; väljendab heameelt EUANi loodud mitmekesisuse ja kaasamisega seotud küsimustele pühendatud töörühma aktiivse arengu üle; võtab sellega seoses rahuloluga teadmiseks mitmesugused tegevused ja üritused, mida EUAN 2022. aastal korraldas, näiteks: – veebipõhised kõnelused teemal „Juhtpositsiooni uuesti määratlemine – naised ELi ametite juhtimisel“, teemal „ALFA-liidrikultuurist ülesaamine: kuidas võib igaüks saada edukaks liidriks“ ja rahvusvahelise puuetega inimeste päeva tähistamise üle nimetusega „Meie tugevuse leidmine haavatavuses“; – EUANi mitmekesisuse ja kaasamise auhinnad, millega tunnustatakse haldus- ja personalialgatusi, millega edendatakse teadlikkust ning praegu ametites täheldatavate mitmekesisuse ja kaasamise alaste tavade rakendamist; palub EUANil esitada eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile ametite töötajate hulgas läbi viidud mitmekesisuse ja kaasamise alase uuringu tulemused; kutsub EUANi üles andma eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile jätkuvalt aru mitmekesisuse ja kaasamisega seotud küsimustes tehtud edusammudest;

43. tuletab meelde, kui oluline on töötada välja pikaajaline personalipoliitika, mis käsitleb töö- ja eraelu tasakaalu, elukestvat nõustamist ja konkreetsete koolitusvõimaluste pakkumist karjääri arendamiseks, soolist tasakaalu kõikide tasandite ametikohtadel, kaugtööd, õigust mitte olla kättesaadav, geograafilise tasakaalu suurendamist, et tagada kõigi liikmesriikide asjakohane esindatus, ning puuetega inimeste värbamist ja integreerimist ning nende võrdse kohtlemise ja võimaluste edendamist;

44. märgib, et kõik ametid on kehtestanud kõigi oma töötajate jaoks ahistamise ennetamise ja selle vastu võitlemise poliitika ja meetmed, kusjuures mõned ametid on kehtestanud erimeetmed (nt koolituskursused, teadlikkuse tõstmise või juhendamise seansid) kõrgema ja keskastme juhtide jaoks; märgib peale selle, et kaheksa ameti teatel oli neil 2022. aastal 23 käimasolevat või lõpetatud ahistamisjuhtumit; märgib, et mõnes ametis (nt ECDC, ENISA, EUAA) küsitakse töötajatega seotud menetluste (nt ahistamisjuhtumite) korral toetust liidu avaliku teenistuse õigusele (liidu personalieeskirjad) spetsialiseerunud välistelt õigusbüroodelt, isegi kui ametitel on oma õigusteenuste osakond/üksus; võtab EUANi 2021. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise järelmeetmete aruande põhjal teadmiseks, et enamikul juhtudest ei esinenud ametites ahistamisjuhtumeid, mille puhul nad vajasid toetust välistelt õigusbüroodelt või nõustajatelt;

45. märgib, et Leedu ülemkohus jättis oma 23. veebruari 2022. aasta otsuses jõusse Euroopa Liidu Kohtu otsuse kohtuasjas C-948/19, mille kohaselt liidu ametites töötavad renditöötajad kuuluvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/104/EÜ ([4]) kohaldamisalasse; kutsub kõiki ameteid üles eelistama alalisi töötajaid väliskonsultantidele, et tagada kvaliteetsed töötingimused ning vältida teadmiste ja kogemuste kaotsiminekut;

46. tuletab meelde, et detsentraliseeritud asutustel on kooskõlas liidu personalieeskirjadega võimalik võtta kuni 65 % oma töötajate koguarvust tööle lepinguliste töötajatena, mille eesmärk on tagada paindlikkus; võtab sellega seoses 27. juunil 2023 parlamendis toimunud avalikul kuulamisel (liidu asutuste, organite ja ühisettevõtete personali ja muude ressursside teemal, edaspidi „avalik kuulamine“) toimunud arvamuste vahetuse ning uuringu põhjal teadmiseks, et komisjoni ühtsed menetlused lepinguliste töötajate arvu kindlaksmääramiseks ei võimalda paindlikkust lepinguliste töötajate palkamisel ametite volitustele vastava töökoormuse hindamise alusel ning piiravad nende võimet tekkivate vajadustega kiiresti kohaneda; võtab avaliku kuulamise põhjal samuti teadmiseks, et lühiajaliste ärivajaduste ja töölt äraolekutega tegelemiseks kasutatavate ajutiste töötajate teenustega seotud kulud ületavad märkimisväärselt lepinguliste töötajatega seotud kulusid, mis on problemaatiline Euroopa Liidu Kohtu 11. novembri 2021. aasta otsuse (kohtuasi C-948/19) valguses, arvestades et sellega kohustatakse ameteid järgima võrdsete ülesannete eest võrdse tasu maksmise põhimõtet, olenemata nende lepingulisest olukorrast; kordab ametitele esitatud üleskutset tugineda võimalikult palju alalistele töötajatele, et tagada kvaliteetsed töötingimused ning vältida teadmiste ja kogemuste kaotsiminekut, ja komisjonile esitatud üleskutset näha ette piisavad inimressursid;

47. võtab uuringu põhjal teadmiseks, et töötajate koosseisu osas on lepinguliste töötajate arv detsentraliseeritud asutustes viimase kümne aasta jooksul nii absoluutarvudes kui ka suhtelise osakaaluna kogu tööjõust suurenenud: 17 %-lt 2012. aastal 21 %-le 2021. aastal, kusjuures IV kategooria lepinguliste töötajate arv on aja jooksul kõige rohkem suurenenud (2019. aastal oli nende osakaal kõigi tegevusüksuste puhul kuni 46 %), mis võib viidata sellele, et ametid võivad võtta lepingulisi töötajaid tööle ametite volitustele vastavate põhiülesannete täitmiseks; mõistab, et lepinguliste töötajate töölevõtmine tööjõu lahutamatu osana aitab ametitel tegeleda tõhususe suurendamise võimaluste ammendumisega, võttes samal ajal arvesse ülesannete suuremat ulatust vähemate ametikohtade juures; juhib siiski tähelepanu asjaolule, et lepinguliikide lahknevustel sarnaste ülesannete puhul on oluline mõju lepinguliste töötajate üldisele töökogemusele ja nende motivatsioonile ning spetsialiseeritumates rollides töötavate lepinguliste töötajate suurem rotatsioon võib tekitada probleeme organisatsiooniliste teadmiste säilitamisel; võtab uuringu põhjal lisaks teadmiseks erinevused lepinguliste töötajate ja kohalike palkade vahel liikmesriikides, võttes arvesse, et mõne ameti (EEA, Eurofound, Europol) puhul olid kõigi tegevusüksuste lepinguliste töötajate palgad madalamad kui liikmesriikide keskmised palgad (DK, IE, NL), samas kui teistes ametites (nt ENISA, EIGE) olid lepinguliste töötajate palgad kõrgemad kui kohalikud palgad (EL, LT); märgib, et lepinguliste töötajate töölevõtmise protsess varieerub kolmest kuust üheksa või enama kuuni ning palgaerinevused erinevate rollide puhul võivad mõjutada värbamismenetlusi ja nende edukuse määra;

**Huvide konfliktide ennetamine ja haldamine ning läbipaistvus**

48. märgib, et välja arvatud üks amet, on kõigil ametitel olemas huvide konfliktide ennetamise ja haldamise poliitika; väljendab heameelt enamiku ametite astutud sammude üle selleks, et tugevdada oma asutusesiseseid menetlusi ja kontrolle seoses võimaliku pöördukse efektiga ja tagada täielik vastavus liidu personalieeskirjades ette nähtud kohaldatavatele eeskirjadele; võtab EUANi 2021. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise järelmeetmete aruande põhjal teadmiseks, et ametite haldusnõukogude liikmed on enamikul juhtudel pärit riigi tasandi avalikest institutsioonidest, mistõttu on võimaliku huvide konflikti tõenäosus suhteliselt väike; võtab sama aruande põhjal teadmiseks, et enamasti vastutavad haldusnõukogu liikmed juhtimise ja järelevalve eest (ainult väga vähestel juhtudel teevad nad operatiivotsuseid) ning kui sellised liikmed hakkavad tööle reguleeritud tööstusharudes, võetakse nende suhtes teatavaid piiravaid meetmeid, võttes arvesse, et neil liikmetel ei ole õiguslikku kohustust näiteks taotleda luba tööle asumiseks; kutsub EUANi üles esitama Euroopa Parlamendile ammendava loetelu sellistest piiravatest meetmetest, mida ametid praktikas võtavad; märgib uuringu põhjal, et lepinguliste töötajate puhul ei tundu nn pöördukse efekti tekkimise risk olevat suurem;

49. võtab EUANi 2021. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise järelmeetmete aruande põhjal teadmiseks, et mõnel juhul leiavad ametid, et huvide konfliktide ja lobistliku surve riski määr on nende eesmärkide, täidetavate ülesannete ning tegevuse keskkonna ja konteksti tõttu madal, mis mõjutab nende otsuseid selle kohta, mil määral nad vajavad korruptsioonivastast strateegiat, samas kui teised ametid on suurema riski tõttu võtnud kasutusele täielikud korruptsioonivastased strateegiad, mis mõnel juhul on välja töötatud koos OLAFiga; kordab sellega seoses vajadust ajakohastada korrapäraselt reegleid läbipaistvuse, ühitamatuse, huvide konfliktide ja pöördukse efekti ning ebaseadusliku lobitöö kohta ja pettusevastaseid strateegiaid; võtab ametite 2021. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise järelmeetmete aruande põhjal teadmiseks, et enamik ameteid ei kavatse töötada välja sisemist korruptsioonivastast strateegiat, samas kui mõne ameti (nt EBA, EIOPA) puhul hõlmavad nende pettusevastased strateegiad korruptsioonivastast strateegiat;

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/104/EÜ renditöö kohta (ELT L 327, 5.12.2008, lk 9).

50. väljendab heameelt kõigi huvide esindajate, huvirühmade ja lobistide ning ametite vaheliste kohtumiste protokollide avaldamise üle, kui sellised kohtumised toimuvad; kutsub ameteid (nt EASA), kes ei ole loonud veebilehte selliste kohtumiste avaldamiseks, seda viivitamata tegema; märgib, et mõned ametid (nt BEREC, CEPOL, CdT, EU-OSHA) ei korralda oma tegevuse laadi tõttu kohtumisi lobistidega;

51. märgib, et kõik ametid nõuavad haldusnõukogu liikmetelt ja kõrgemalt juhtkonnalt huvide deklaratsioone ning avaldavad need oma veebisaidil; märgib peale selle, et enamik ameteid avaldab oma veebisaidil haldusnõukogu liikmete, juhtivtöötajate, välisekspertide ja koosseisuliste ekspertide elulookirjeldused või tausta lühikirjeldused; rõhutab, et mõne ameti (nt Cedefop, EFSA, ELA, ENISA) puhul ei ole mõne haldusnõukogu liikme ja asendusliikme elulookirjeldust avaldatud; palub, et need ametid avaldaksid kõik need elulookirjeldused viivitamata oma veebisaitidel;

52. rõhutab, et enamik ameteid teatas, et neil ei olnud 2022. aastal huvide konfliktide juhtumeid, samas kui 9 ametit on sellistest juhtumitest teatanud; märgib, et uuritud juhtumid puudutasid endist töökohta (ACER), majanduslike huvide deklareerimata jätmist seoses näiteks saadud honorari või lähedase pereliikme huvidega (EMA), värbamismenetlusi (EMSA), haldusnõukogu liikmete kaasamist personaliga seotud menetlustesse (Eurojust) ja töökohta pärast teenistusest lahkumist (Europol); tunnustab ametite selliste juhtumite üldist lõpetamismäära 2022. aastal (lõpule viidi 19 juhtumi menetlemine 21-st, millest teatati ja mida uuriti) koos reageerimismeetmetega, mis võeti selleks, et vältida negatiivset mõju nende ametite huvidele; kordab, kui oluline on kehtestada kindlad sise-eeskirjad ja raamistikud, mille eesmärk on vältida ahistamist, huvide konflikti või pöördukse efekti, tagades seeläbi kõrgeimad eetikastandardid ja suurendades üldsuse usaldust liidu institutsioonide vastu;

53. märgib, et rikkumisest teatajate poliitika on olemas kõigil ametitel; märgib, et teatati 52 rikkumisest teatamise juhtumist ja neid uuriti, millest 47 juhtumi uurimine viidi lõpule (sh 37 EMA-le laekunud asutusevälist rikkumisest teatamist) ja 2 juhtumit (Frontex) uuris 2022. aastal OLAF; kutsub kõiki ameteid üles tagama, et neil on konkreetsed, turvalised ja mõjusad teavituskanalid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/1937 ([5]) (rikkumisest teatamise kohta) asjaomaste nõuetega;

**Hanked**

54. märgib suure murega, et kontrollikoda täheldas 2022. aastal avalikes hangetes 48 puudust (võrreldes 34-ga 2021. aastal ja 18-ga 2020. aastal) ja et ametite arv, kus neid esineb, suureneb – 2022. aastal esines neid 24 ametis (võrreldes 22 ametiga 2021. aastal ja 14 ametiga 2020. aastal); väljendab muret selle pärast, et sellised puudused on endiselt selliste õigusnormide vastaselt tehtud maksete peamine allikas, mis tulenevad kas 2022. aastal või varasematel aastatel teatatud ebaseaduslikest hankemenetlustest; kordab kontrollikoja soovitust, et raamlepingute rakendamisel peaksid asjaomased ametid kasutama erilepinguid üksnes seotud raamlepinguga hõlmatud kaupade või teenuste hankimiseks; kordab peale selle kontrollikoja soovitust, et asjaomased ametid peaksid oma avalike hangete menetlusi veelgi täiustama, tagades kohaldatavate reeglite täieliku järgimise, sealhulgas seoses olemasolevate lepingute muutmiseks sätestatud tingimustega;

55. väljendab heameelt selle üle, et liidu ametid on hakanud rohkem e-hangete vahendeid kasutama; märgib, et kõige levinumad ametite kasutatavad e-PRIORi moodulid on e-hanked, pakkumuste elektrooniline esitamine ja e-arveldamine; märgib lisaks, et 2022. aastal võtsid 20 ametit vastu avalike hangete haldamise vahendi ja rakendasid seda, 7 ametit katsetasid seda ja 23 ametit on kasutusele võtnud kvalifitseeritud e-allkirja vahendid; kutsub kõiki ameteid üles neid vahendeid rakendama, töötama edasi oma hankemenetluste täieliku digitaliseerimise suunas ja hoidma eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni kursis selles küsimuses tehtud edusammudega;

56. tuletab meelde, kui oluline on tagada kõigi hankemenetluste pakkujatevaheline aus konkurents ning võimaldada kaupade ja teenuste hankimist parima hinnaga, järgides seejuures läbipaistvuse, proportsionaalsuse, võrdse kohtlemise ja mittediskrimineerimise põhimõtteid; palub kõigil ametitel võtta kasutusele kõik komisjoni välja töötatud e-hangete IT-vahendid; kutsub kõiki ameteid üles oma avalike hangete menetlusi veelgi täiustama ning näitama eeskuju ja kasutama kehtiva ELi riigihangete direktiivi sotsiaalklauslit tagamaks, et avaliku hanke lepingutega seotud ettevõtjad täidavad kõiki keskkonna-, sotsiaal- ja tööõiguse valdkonnas kohaldatavaid kohustusi, mis on kehtestatud liidu õiguse, riigisisese õiguse või kollektiivlepinguga või kohaldatavate rahvusvaheliste keskkonna-, sotsiaal- või tööõiguse sätetega;

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1937 liidu õiguse rikkumisest teavitavate isikute kaitse kohta (ELT L 305, 26.11.2019, lk 17).

**Sisekontroll**

57. võtab murega teadmiseks kontrollikoja tuvastatud puudused juhtimis- ja kontrollisüsteemide valdkonnas (v.a hanked ja personaliküsimused), kus 2022. aastal täheldati puudusi seoses andmete kvaliteedi ja täielikkusega, kulutustega, mis on tehtud ilma eelarvevahendite käsutaja volituste nõuetekohase delegeerimiseta, piisavate järel- ja eelkontrollide puudumisega ning puudustega hüvitiste, toetuste ja kulukohustuste haldamises; märgib, et kokku 24 tuvastatud puudusest nendes valdkondades oli kolm seotud õigusnormide vastaselt tehtud maksetega; nõuab tungivalt mõjusate juhtimis- ja kontrollisüsteemide olemasolu, et selliseid puudusi vältida; kordab oma nõudmist tugevdada juhtimis- ja kontrollisüsteeme, et tagada ametite nõuetekohane toimimine;

58. märgib, et 2022. aasta lõpus teatasid kõik ametid, et nad olid rakendanud läbivaadatud, COSO-põhise sisekontrolliraamistiku ja et nad olid viinud läbi sisekontrolliraamistiku iga-aastase hindamise; kordab oma üleskutset kõigile ametitele, esitada hindamistulemused vähemalt komponenditasandil, aga innustab ameteid andma aru üksikasjalikumal tasandil, näiteks sisekontrollipõhimõtte alusel;

59. märgib, et vastavalt kontrollikoja aruandele eelmiste aastate tähelepanekute järelmeetmete kohta suleti 2022. aastal 64 tähelepanekut ning 57 tähelepanekut oli veel rakendamisel või täitmata; kutsub ameteid üles neid tähelepanekuid hoolikalt rakendama ja oma sisekontrolliraamistikke veel rohkem parandama; märgib lõpetuseks, et kaheksa ametit teatasid, et OLAF käsitles 2022. aastal 23 juhtumit, kusjuures neist juhtumitest 11 uurimine lõpetati sel aastal;

**Muu**

60. väljendab heameelt täiendavate meetmete üle, mis ametid on 2022. aastal võtnud oma küberturvalisuse tugevdamiseks ja nende valduses olevate digidokumentide kaitsmiseks; tunnustab ameteid (ECDC, ECHA, EIGE, ENISA), kes on võtnud vastu või ajakohastanud oma küberturvalisuse ja infoturvapoliitika, võttes arvesse liidu õigusakte liidu institutsioonide ja asutuste küberturvalisuse ja infoturbe kohta; märgib, et mõned ametid (nt CEPOL) ei ole sellist poliitikat veel vastu võtnud, kuna nende ametikohtade loetelus puuduvad eraldatud ametikohad, mida oleks vaja nende eeskirjade rakendamiseks; kutsub asjaomaseid ameteid üles leidma võimalikult kiiresti ajutised lahendused (näiteks jagama asjakohaseid ressursse teiste ametitega) ja leidma viisi püsiva lahenduse leidmiseks; palub EUANil hõlbustada sellega seoses paremat teabevahetust ametite vahel; palub asjaomastel ametitel hoida eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni kursis selles küsimuses tehtud edusammudega;

61. võtab avalikul kuulamisel toimunud arvamuste vahetuse põhjal teadmiseks, et 1) küberohud suurenevad pidevalt ja ENISA eelarvet tuleks vastavalt suurendada, isegi kui talle ei anta uusi ülesandeid, vaid nende ulatust lihtsalt suurendatakse; 2) komisjoni kübersolidaarsust ja kübervastupidavusvõimet käsitlevate õigusaktide alusel saaks ENISA uusi ülesandeid ilma lisavahenditeta; 3) väga oluline on viia koos ametitega läbi ja vormistada selge ja läbipaistva meetodi abil hinnang ressurssidele, mida on vaja ametite volituste tugevdamiseks või nende ulatuse suurendamiseks; kutsub komisjoni üles neid aspekte arvesse võtma ja tuletab meelde, et küberturvalisuse valdkonnas peab iga amet tegema investeeringuid, et täita õiguslikke nõudeid;

62. väljendab heameelt selle üle, et ametid on hakanud oma töö tulemusi avalikustama ja neid eri kanalites, sealhulgas oma veebisaitidel ja sotsiaalmeedias avaldama; kutsub ameteid üles jätkama oma pingutusi, et esitada liidu kodanikele ja üldsusele asjakohast teavet tulemuslikkuse kohta selges ja arusaadavas keeles, et tagada suurem läbipaistvus ja avalik aruandekohustus, kasutades paremini meediat ja sotsiaalmeediakanaleid; palub ametitel eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile selles küsimuses aru anda;

63. väljendab heameelt komisjoni teatise „ELi pikaajaline konkurentsivõime: pilk 2030. aasta järgsesse aega“ üle, mille eesmärk on rohe- ja digipöörde ning majandusvaldkonna aruandlusnõudeid 25 % võrra ratsionaliseerida ja lihtsustada, ning kutsub liidu ameteid üles oma sisemenetlusi ühtlustama, et vähendada tarbetut halduskoormust;

64. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon ametitele, mille suhtes kohaldatakse eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlust, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale ning korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas* (L-seerias).